

Európa ismét fázik

A Kárpátok hegyláncán több napon át feltartóztatva az Északkelet-Európában felgyűlt hideg előrenyomulását, s csak a magasabb légrétegekben zajlott eddig a hideg birkózása a földközi-tengeri levegővel. Szombaton hajnalban a Kis-Kárpátok alacsonyabb gerincein betört a hideg és viharos széllel özönlötte el a Dunántúlt, majd az egész Kárpát-medencét. Szombaton délelőtt Szombathely vidékén 20 méter másodpercenkénti szélsősebességet mértek. A Meteorológiai Intézet Központi Előrejelző Osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy ismét csaknem egész Európa fázik: több országból jelentettek a meg-

figyelők havazást, hózaporkat. A meteorológusok véleménye szerint az időjárás most érkezett el a krízishez. Valószínűnek látszik ugyanis, hogy a jövő hét már lényeges javulást hoz; elsősorban több napsütést, majd lassan megérkezik a régvárt felmelegedés is. (MTI)

Egymillió-kétszáz ezer melegágyi ablakot kapnak a termelőszövetkezetek

A Földművelésügyi Minisztérium — hosszabb idő után az idén először — ki tudja elégíteni a termelőszövetkezeti kertészetek melegágyi ablakigényét. A múlt esztendőben 250 000 ablakkeretet osztottak szét az igénylő kertészetek között, az idén már 1 200 000 keret

A Román Népi Hadsereg küldöttei a Zrínyi Miklós katonai akadémián

A hazánkban tartózkodó román katonai küldöttség egy csoportja Ion Ionica altábornagy, a Román Népköztársaság fegyveres erők miniszterének helyettes vezetésével — a Honvédelmi Minisztérium több vezető beosztású munkatársának társaságában — szombaton délelőtt a Zrínyi Miklós katonai akadémiára látogatott.

áll rendelkezésre. Valószínű, hogy ez a szokásost csaknem ötszörösen felülmúló beruházás már a jövő tavasszal érezhető hatását nemcsak a palántanevelésben, hanem lemérhető lesz a zöldségfélék korábbi piaca kerületében, esetleg az olcsóbb fogyasztói árakon is. (MTI)

Nemcsak jog, emberi kötelesség is

Olyan emberrel még nem találkoztam, aki tapsolt volna, mikor megbírálták. Az már előfordult, hogy valaki megköszönte az építő bírálatot, egy részét visszafizette, más részét elegánsan és fogadkozva zsebre tette, hogy majd ezután, majd másként —, de az a kis tüske legtöbbször ott benn sajgott a szívben. »Miért tűzöz ez a Kovács a nyelve hegyére ennyi ember előtt? Mi baja lehet velem? Üzlet az neki, ha engem piszkál? No várj csak! Hiszen én is tudok!« Hát még ha egy kis szenvedély is van a bírálatban, s esetleg főntebből jól! Mennyien látogatják ilyenkor a következők: mennyien inognak meg korábbi biztonságérzetükben... S miért? Azért, mert még mindig emlékeznek a rideg és kérelhetetlen légkörre, melyben annyiszor az ember ellen fordult a mi rendszerünkben javára és segítségére hivatott kritika. Egy-egy »időben« eldörgött bírálat zöld utat nyithatott tisztességekhez, hivatalokhoz, alkalmas fegyverre válhatott személyi bosszú, harag érvényesítéséhez — magyarul szólva ki-fordult eredeti lényegéből. Mások meg öncélúvá váltak, dörgött joggal és jogtalanul, mert szempont volt, és a szempontokat csak túlteljesíteni volt szabad.

Ilyen múltbeli tanulságok után természetesen nehéz igazi, tisztelt helyére tenni a kritikát is. De még nehezebb valódi szellemnek megfelelően alkalmazni. Mert az elvekké már csak csak megvolna mindenki. Egyetértünk abban, hogy a megalapozott bírálat a gyorsabb és zavartalanabb előrehaladás esz-

köze, s nem arra való, hogy bárkit lesújtunk vele, inkább arra, hogy fölemeljük. A kritika nem rombolni, hanem építeni hivatott a gazdaságban, a politikában, az erkölcsben egyaránt. De mikor elhangzik, különböző eszmei torzulásokat takaró gesztusokat vált ki — a már említetteknel torzabbakat is. Emlékeztünk még rá, hogy a funkciók fetiszált árnyékába burkolózott emberek úgy pattant vissza minden bíráló szó, mint az acélfalról. S ennek a magatartásnak még ma is van nyoma. Az elbizakodottság a kritika halála. Az öntelt emberek életében nem viheti több, nagyobb szerepre a bírálat a pusztá dekorációnál. A másik véglet pedig — ami mostanában a revizionizmus gyakorlata — éppen a kritika szerepének eltiltására törekszik. Amikor például az MSZMP Központi Bizottságának határozatát nyilvánosságra hozták a személyi kultusz és következményeinek végső felszámolásáról, ez a kórus tömeges leváltásokat, mellőzéseket sürgetett. Emberek százait, ezreit szerették volna e kritika ürügyén félreállítani olyan közéleti posztokról, melyeken egyébként igen eredményesen tevékenykedtek — csak azért, mert kisebb-nagyobb mértékben, objektív okok miatt köztük volt egy klikk által részleteiben elrontott, s egészében veszélybe sodort, de jó ügyhöz.

Az ilyen nézetek természetesen nemcsak azok között terjednek és hatnak, akik profétákká szegődnek, hanem szélesebb körben is. S minthogy ma is szívárognak e fals és idegen szemléletből a köztudatba, időszerű ezeket a kritikával kapcsolatban is leleplezni, s velük szemben a bírálatot, mint szocialista kategóriát, mint a kommunista párt — élet és a demokratikus közélet egyik kritériumát, magas helyére tenni. Arra a helyre, ahová pártunk VIII. kongresszusa is helyezte, mikor leszögezte, hogy túrhatalom a kritika lebecsülése és megtorlása, a bírálat szabadságának korlátozása, de éppúgy megengedhetetlen az, hogy a kritika ürügyén gyalázzák vagy rágalomzások rendszerünket és politikánkat. A bírálat legfőbb indítékának a segítségkérésnek kell lennie. Hibák és hibás nézetek ellen irányulhat, melyeknek káros erkölcsi, társadalmi stb. következményei vannak általában — nem pedig emberek ellen.

Gondoljunk csak meg: ha egy művezető goromba a munkásokkal, a társadalmi érdek szenved csorbát, mert ilyen légkörben nem halad rendesen a munka. Ha egy nevelő helytelen történelmi szemléletben oktatja a gyerekeket, megrontja szemléletüket, ítélőképességüket. Ha egy családapa iszik, gyermekei sorsát nehezíti meg, s egyébként főlőleges terheket ró a társadalomra is. Mikor tehát ilyen hibák ellen fellépünk a kritika eszközével, társadalmi érdeket is képviselünk anélkül, hogy e társadalmi érdekből kizárnánk az egyes embert, vagy ellene cselekednénk. Az a szándékunk, hogy a bírálat, a felvilágosítás, a nevelés együttes fegyverével az emberekben háttérbe szorítsuk és mellőzzük mindazt, ami idegen a szocializmustól, s ezzel a szocializmus ügyét erősítsük. Ismerünk embereket, akik jó szívvel dolgoznak a szocializmusért, de még magukkal cipelnék tudatbeli és erkölcsi terheket az előző társadalomból is. Együtt élünk és munkálkodunk valóságos állampolgárokkal, akik szintén nincsenek haragban rendszerünkkel, sőt, részt vesznek építésében. A kommunista párt nem választja el egymástól ideológiai különbségek, mégis, közöttük is élnek és hatnak emberi

gyöngeségek. Ha mi föllépünk az anyagiasság, az elvetelenség, a revizionizmus, a dogmatizmus, vagy bármely más, a szocializmustól idegen ideológia vagy emberi magatartás ellen — nem az emberek ellen lépünk fel! Az embereket meg akarjuk szabadítani ezeknek visszavetítő nyugtától, elvekben, erkölcsben egységessé akarjuk tenni társadalmunkat. A kitaszítás, az embernek hibával vagy tévedéssel és tévelygésével való kirekesztése nem lehet módszer. Minden teremtő kézre, elmére és szívre szükségünk van, s az embereknek is szükségük van a társadalmi, politikai és erkölcsi igazságra, s e kölcsönösségi viszonyban végtelen nagy a jóindulatú segítség, a felvilágosítás, a hibás nézetek elleni harc szerepe — éppen az ember javára.

E kitérő után talán újra visszakanyarodhatunk az eredeti témához: a kritika szándékához és fogadtatásához. Korántsem ringatjuk magunkat abban az illúzióban, hogy minden bíráló szó feltétlenül emberi jóindulatból, segítőkészségből fakad. De a mi mai közeletünk légköre semlegesíti az egyéb indítékokat. Senkinek sem esik bántódása, ha jóindulatú igyekezetben hibát követ el, de rendelkezik azzal a szándékkal és készséggel, hogy levonja a szükséges következtetéseket, s nem azt talgatja, hogy miként vághatna vissza, hanem azt, hogy miként teheti jóvá tévedését, hibáját. Közélet, de valóság, hogy a munkás, dolgozó élet magában hordozza a hibák elkövetésének lehetőségét. Senkinek sem szabhatjuk azt a követelményt, hogy minden ilyen lehetőséget messze elkerüljön, mert e lehetőségek rendszerint rejtve maradnak az ember előtt. Azt sem várhatjuk meg, hogy magától jöjjön rá bizonyos tévedésekre, mert akkor esetleg az első hibából már kész halmozat lesz. S ha ezt a gondolatort végig játsszuk, eljutunk odáig, hogy a kritika tulajdonképpen nemcsak emberi jog, hanem emberi kötelesség is a szocializmus társadalmi viszonyai között, mert látni a hibát, és szó nélkül hagyani, a mi erkölcsünk szerint súlyosabb emberi gyöngeség, mint önszántunkon kívül elkövetni.

A kommunista pártok életében ezernyi példa bizonyítja ennek az érvek a helyességét. Sokan feltették annak idején a kérdést, amikor a párt oly őszintén és leplezetlenül feltárta a személyi kultusz éveinek minden fonákságát, hogy kinek használ ez a nagy őszinteség és nyíltság? Mire jó ez a hibákkal való szembenézés? A párt vezető bírálati és önbírálati volt ez — a saját érdekében és az egész társadalom érdekében. A hibákat sajnáljuk is, röstelljük is, de nem hordozhatjuk magunkkal, ha felismertük, mert az vak következtetés volna, nekünk pedig éber, reális, s nem látszat következtetésre van szükségünk. S mindig idejében! Valamikor gyakorlat volt az, hogy megvárták, amíg valaki hibát hibára halmoz, s akkor bírálták meg — nagy doronggal. Az ilyen fajta »gyűjtögetés«.

Igaz, közben ki kell irtani magunkból a gyanakvás spóráit, s helyüket át kell adni a munkatársi, elvtársi bizalomnak, annak a hitnek, és meggyőződésnek, hogy az idejében alkalmazott igaz bírálatot nem hátsó indítékok, hanem a személyünk iránti törődés és megbecsülés diktálja. A bírálat közéleti becsületének, tisztességének helyreállításával nem keleskedett a párt, az egyes ember se keleskedjék hát, ha van még ilyesféle tartozása!

Sz. Simon István

A közösség kovácsai

Olyan az emberi lélek is, mint az izzó vas a kovácsműhely izzóján. Formálni lehet, alakítani, nevelni okos szóval, szívós és olykor hálátlanul is tűnhető felvilágosító munkával. Ahhoz, hogy a termelőszövetkezetek szocialista gazdálkodása tartósan megszilárduljon, elengedhetetlen, hogy a szövetkezeti gazdák lelkében, tudatában is kialakuljon az új.

Hosszú az út ideig. Sokkal hosszabb, mint a gazdasági megszilárdulás útja. S a nevelés, a felvilágosító munka a termelőszövetkezetekben működő pártszervezetek, a kommunista feladata elsősorban.

A legjobbak közül

A szegedi Haladás Termelőszövetkezet kommunista tudatában vannak felelősségüknek. Az 1956-os ellenforradalom utáni hetekben mindössze három-négy ember alakította meg újra a pártszervezetet, s irányításukkal indult meg újra a tsz vérkeringése. Mikácsi István és Szécsi József fogták össze akkor a kicsiny szervezet munkáját. Szécsi József lett a pártszervezet titkára, s egészen mostanáig ebben a funkcióban tevékenykedett.

Sok segítséget kaptunk akkor — emlékszik vissza — mind a városi pártbizottságtól, mind a városi tanács mezőgazdasági osztályától. Igyekeztünk megválogatni a pártagnak jelentkező szövetkezeti tagokat. Az volt a cél, hogy olyan becsületes és elvű gazdák kerüljenek a pártszervezetbe, akikre mindig számíthatunk.

Példamutató

Jelenleg 31 párttag és 5 fagjelölt tevékenykedik a Haladás Tsz-ben. Nem nagy ez a szám, különösen, ha a szövetkezet 450 tagjához viszonyítjuk. De a kommunista élén járnak a közös munkában, s nemcsak szavakkal, hanem személyes példamutatással, a munkában elért eredményeikkel is lelkesítik a kialakuló szélesebb kollektíva tagjait.

Szécsi Ferenc szerint — aki most titkárhelyettes — igen jó az együttműködés a tsz gazdasági vezetésével. A pártszervezet nem csupán a politikai, hanem a konkrét gazdasági tennivalók, a különféle munkák elvégzésében is hatásos segítséget nyújt. S rendszeresen gyámolítja, támogatja a tsz KISZ-szervezetét és a nótanácot is.

Egyesült erővel

A fejlődés napról napra új feladatok megvalósítását követeli a termelőszövetkezet egész tagságától, mindezekelől a kommunistáktól. Január 1-től a tsz egyesült a Rózsa Ferenc Tsz-szel. Nehéz volt a pártszervezetnek az egyesülést előkészítő időszakban. Mindkét helyen

megoszlott ugyanis a szövetkezeti gazdák véleménye. A józan többség belátta az egyesülés szükségét, voltak azonban olyanok, akik ellene kardoskodtak. Mások attól féltek, hogy a Rózsa Ferenc Tsz tagjaira valamiféle alárendelt, függőségi helyzet vár majd. Brigáderkezelésben, munkacsapatok megbeszélésében vitatkoztak a Haladás Tsz kommunistái a vonakodókkal. Munkájuk eredményes volt. A két szövetkezet tagsága megszavazta az egyesülést.

Egyesült a két pártszervezet is. A két tsz kommunista egyesült erővel dolgoznak azóta a szövetkezeti tagság egybekovácsolásáért, az alkotó szocialista közösség kialakításáért. Eberben vigyáznak arra, hogy semmiféle széthúzás, vita ne szíthasson ellentétet a Haladás régi és új tagjai között.

Az eredmények mérlegén

Vidám egyetértésben ünnepelték meg a nemzetközi nőnapot a tsz asszonyai. A pártszervezet a meghitt hangulatú ünnepségen egy-egy kendővel ajándékozta meg az asszonyokat, akiknek a férfién készíttette el és szolgálta föl az uszonnát.

Az új párttitkár, Makra Ferenc irányításával az egyesült pártszervezet munkatervet dolgozott ki erre az esztendőre is. A taggyűlések és vezetőségi ülések programjában a szövetkezet időszerű munkáiról és feladatairól

szóló beszámolókat éppúgy szerepelnek, mint a pártszervezet politikai nevelőmunkáját felmérő előterjesztések. A március 29-én sorra kerülő vezetőségi ülésen a tavaszi munkák gondjait vitatják meg a pártvezetőség tagjai. Egy hónappal később pedig a KISZ-szervezet titkára, Eszteró Lajos számol be a vezetőségnek a fiatalok tevékenységéről.

Eredményes a szegedi Haladás Tsz kommunistáinak munkája. Ez lemérhető a szövetkezet erősödésében éppen úgy, mint a közösség tudatának fejlődésében.

Papp Lajos

Tanácskozik a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének huszonhatodik kongresszusa

Szombaton Budapesten megkezdte tanácskozását a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének huszonhatodik kongresszusa, amelyen megjelent Kossa István közlekedési- és postaügyi miniszter, Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Gál László, a SZOT titkára, a Közlekedési- és Postaügyi Minisztérium és a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának képviselői.

Földvári Aladár, a Közlekedési Dolgozók Szakszervezetének főtítkára ismertette a Központi Vezetőség beszámolóját. Beszámolt arról is, hogy a közlekedési ágakban erősödött a versenymozgalom. Mintegy ezerötven brigád versenyez a »szocialista brigád« címért, körülbelül tízenötezer munkás, forgalmi és műszaki dolgozó részvételével. Hat vállalat hét műhelyben igyekeznek elnyerni a »szocialista munka műhelye« címet.

SZÁZEZER BOKOR PAPRIKA

Elmúlt Sándor, József és Benedek napja, de az igazi tavasz még késik. A szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezet kertészei azonban nem zavarja ez. Üvegházaiukban már csaknem araszosra nőt a csemegepaprika palántája. S ha egyszer tényleg itt lesz a tavasz, ezekből a palántákból földlabdákkal, zöldbimbós állapotban 100 ezer tövet ültetnek ki szabad földbe. Ez a módszer lehetővé teszi, hogy május végén, június elején már értékesíthetik az első idei csemegepaprika termést. Fényképünk Bán Béli munkacsapatát mutatja be az egyik üvegházban: féltő szeretettel gondozzák a százazereket erő paprikapalántás ágyakat.